

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука

Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ

о стању у сектору осигурања Републике Српске
за период од 01.01.2015. до 30.06.2015. године

Број: УО – 28/15

Датум: 28. септембра 2015. године

Бања Лука, септембар 2015. године

САДРЖАЈ*Садржај документа*

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	5
1.1. Друштва за осигурање.....	5
1.1.1. Структура власништва	5
1.1.2. Људски ресурси.....	6
1.2. Посредници у осигурању	7
1.3. Заштитни фонд Републике Српске	7
1.4. Овлашћени актуари	8
1.5. Омбудсман у осигурању	8
2. ТРЖИШТЕ ОСИГУРАЊА	9
2.1. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	9
2.2. Обрачуната премија по друштвима за осигурање	9
2.3. Структура портфеља	12
2.4. Тржишна структура и концентрација.....	13
2.5. БИЛАНСНА СТРУКТУРА	15
2.5.1. Биланс стања	15
2.5.2. Биланс успјеха	19
3. ФИНАНСИЈСКИ И ТЕХНИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ СТАЊА У СЕКТОРУ	22
3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе	22
3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве	22
3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за неживотно осигурање	23
3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за животно осигурање.....	25
3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање	27
3.2.1. Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања.....	28
3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио.....	29
3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава	29
3.5. Остали показатељи пословања	30

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање	5
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање	6
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање	6
Табела 4: Одштетни захтјеви према Заштитном фонду.....	7
Табела 5: Премија осигурања остварена на тржишту РС у периоду 2013 – 2015. године.....	9
Табела 6: Укупно обрачунате премије по друштвима у периоду 2013 – 2015. године	9
Табела 7: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС остварена у ФБиХ у периоду 2013 – 2015. година.....	10
Табела 8: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ.....	11
Табела 9: Обрачуната премија према врстама осигурања.....	12
Табела 10: Удио обавезног и необавезног осигурања у укупно обрачунатој премији	13
Табела 11: Учешће друштава у укупној премији према реег групама	14
Табела 12: Актива- укупно за сва друштва	15
Табела 13: Пасива укупно за сва друштва.....	17
Табела 14: Биланс успјеха укупно за сва друштва.....	19
Табела 15: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања	27

Табела 16: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања	28
Табела 17: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила на 30.06.2015. године	28
Табела 18: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања	29
Табела 19: Показатељи рентабилности	29
Табела 20: Остали показатељи пословања	30

Графикони

Графикон 1: Укупна премија по друштвима за осигурање (животна и неживотна осигурања)	11
Графикон 2: Остварена премија животних и неживотних осигурања за период 2008-2015. година ...	12
Графикон 3: Структура премија по врстама осигурања	13
Графикон 4: Учешће друштава на тржишту РС у периоду I-VI 2015. године.....	14
Графикон 5: Структура активе друштава за осигурање	16
Графикон 6: Структура пасиве друштава за осигурање.....	18
Графикон 7: Техничке резерве на нивоу сектора.....	22
Графикон 8: Техничке резерве друштава за неживотно осигурање	23
Графикон 9: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима.....	24
Графикон 10: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања ..	24
Графикон 11: Техничке резерве животног осигурања.....	25
Графикон 12: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима.....	26
Графикон 13: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања	26

УВОДНА РИЈЕЧ

У извјештајном периоду у Републици Српској пословало је 12 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и 11 филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

Укупна премија осигурања, остварена у првом полугодишту 2015. године на тржишту у Републици Српској износи 88,6 милиона КМ, што представља раст од 4,7%. Од тога се на премију неживотног осигурања односи 74,6 милиона КМ, док премија животног осигурања износи 14,0 милиона КМ.

Премија осигурања од аутоодговорности и даље доминира у структури портфеља, али је њено учешће најниже од кад се прати званична статистика (76% - 2006. године, односно 60% - 2015. године). Животно осигурање наставља динамичан раст и учествује у укупној премији са око 9%. Структура премије неживотних осигурања се постепено побољшава у правцу већег учешћа необавезних осигурања.

Билансна сума друштава за осигурање из Републике Српске забиљежила је незнатан пад (0,6%) у односу на 31.12.2014. године и износи 360,7 милиона КМ. Укупни капитал је повећан за 3,2% у односу на стање почетком године. У извјештајном периоду дошло је до смањења обрачунатих техничких резерви за 6,4% у односу на 30.06.2014. године, а што је посљедица смањења износа резерви за штете по основу уговора о осигурању, који су покривали ризике елементарних непогода. Наиме, у овом извјештајном периоду, значајан дио штета насталих као посљедица елементарне непогоде из маја 2014. године је ликвидирани и исплаћен, а што се директно одразило на смањење износа обрачунатих техничких резерви на нивоу сектора.

Укупни приходи износе 155,5 милиона КМ и порасли су за 50,8% у односу на 30.06.2014. године. У оквиру ове позиције дошло је до повећања свих ставки, а најзначајније повећање забиљежено је код прихода по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесије у накнади штета неживотних осигурања и прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања, а везано за уговоре о осигурању који су покривали ризике елементарних непогода.

На нивоу сектора остварен је позитиван нето резултат, који износи 11,3 милион КМ, при чему је 11 друштава пословало са добитком у укупном износу од 11,8 милиона КМ, док је једно друштво остварило губитак у износу од 470 хиљада КМ.

Показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за неживотна и животно осигурања у протекле три године нису показале веће осцилације и налазе се на задовољавајућем нивоу. У неживотним осигурањима укупно је исплаћено одштета и других накнада из осигурања у износу од 49 милиона КМ, а код животног у износу од 2,7 милиона КМ.

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској на дан 30.06.2015. године припремљен је у складу са чланом 9. Закона о друштвима за осигурање, а на основу анализе финансијских извјештаја, актуарских извјештаја као и других извјештаја, које друштва за осигурање, у складу са прописим, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).

Директор,
Божана Шљивар

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске у првој половини 2015. године пословало је 12 друштава за осигурање, која су према дјелатности осигурања, сједишту и већинском власништву над основним капиталом, представљена у наредној табели:

Табела 1: Друштва за осигурање

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	СЈЕДИШТЕ	ВЕЋИНСКО ВЛАСНИШТВО
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊЕ			
1.	Бобар осигурање А.Д.	Бијељина	домаће
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
3.	Дрина осигурање А.Д.	Милићи	домаће
4.	Крајина осигурање А.Д.	Бања Лука	домаће
5.	Микрофин осигурање А.Д.	Бања Лука	домаће
6.	Нешковић осигурање А.Д.	Бијељина	домаће
7.	Осигурање Аура А.Д.	Бања Лука	домаће
8.	Осигурање Гарант Д.Д.	Брчко	домаће
9.	Триглав осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
10.	Wiener осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
11.	Дунав осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
12.	Grawe осигурање А.Д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 12 друштава за осигурање, са сједиштем у Републици Српској, 9 је обављало дјелатност неживотног осигурања, а 3 друштва за осигурање су обављала дјелатност неживотног и животног осигурања.

Са стањем на дан 30.06.2015. године на подручју Републике Српске послује и 11 филијала друштва за осигурање из ФБиХ, а 7 друштва из РС има дозволу за обављање послова осигурања путем филијале у ФБиХ.

1.1.1. Структура власништва

Према структури власништва над основним капиталом, у првој половини 2015. године 8 друштава је било у већинском домаћем власништву, док су 4 друштва за осигурање била у већинском страном власништву.

Два друштва за осигурање су у већинском власништву правних и/или физичких лица из Аустрије, а по једно друштво за осигурање у већинском власништву лица из Словеније и Србије.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање

Р.Б.	Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу (%)	Учешће у укупној активи (%)	Учешће у бруто фактурисаној премији (%)
1.	Већинско домаће приватно власништво	7	48,1	38,4	47,3
2.	Већинско домаће државно власништво	1	7,4	5,1	5,8
3.	Већинско страно власништво	4	44,5	56,5	46,9
	УКУПНО	12	100,0	100,0	100,0

Извор: Извјештаји друштава и Централни регистар ХОВ

Државно власништво, према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности - књизи акционара, постоји у Крајина осигурању а.д. Бања Лука у проценту од 70,4% и Осигурању Аура а.д. Бања Лука у проценту од 38,0%.

1.1.2. Људски ресурси

На дан 30.06.2015. године у сектору осигурања било је запослено укупно 1.478 радника, од којих у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској 1.262 радника, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ 210 радника и у Заштитном фонду РС 6 радника.

Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској за период 2013–2015. године представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање

КВАЛИФИКАЦИЈА	Стање на дан 30.06.2013.		Стање на дан 30.06.2014.		Стање на дан 30.06.2015.		ИНДЕКС 2015/14
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	5	0,4	8	0,6	4	0,3	50,0
ПК	3	0,3	2	0,2	1	0,1	50,0
НС	1	0,1	1	0,1		0,0	0,0
КВ	60	5,0	60	4,8	67	5,3	111,7
ССС	643	53,9	668	53,7	675	53,5	101,0
ВКВ	7	0,6	4	0,3	5	0,4	125,0
ВШС	98	8,2	91	7,3	81	6,4	89,0
ВСС	359	30,1	387	31,1	403	31,9	104,1
МР	15	1,3	19	1,5	24	1,9	126,3
ДР	2	0,2	3	0,2	2	0,2	66,7
УКУПНО	1.193	100,0	1.243	100,0	1.262	100,0	101,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Запослене у сектору осигурања чине и посредници у осигурању, те остали запослени у друштвима за посредовање. Сектор осигурања у периоду 2006. до 2015. године биљежи континуиран раст броја запослених (690 - 2006. године, односно 1.262 - 2015. године) .

1.2. Посредници у осигурању

У Регистар посредника у осигурању код Агенције, закључно са 30.06.2015. године уписано је:

- 147 заступника- физичка лица, од чега је 29 основало предузетничке радње,
- 8 друштава за заступање из РС (укључујући и Поште Српске),
- 5 филијале друштава за заступање из ФБиХ,
- 7 брокерска друштва из РС,
- 1 филијала брокерског друштва из ФБиХ и
- 100 брокера – физичка лица.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је извод из регистра посредника у осигурању.

У извјештајном периоду, организована је едукација и одржан је редован испитни рок за полагање стручног испита за провјеру стручног знања потребног за добијање овлашћења за обављање послова посредовања у осигурању. Стручни испит је положио 61 кандидат.

1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) успостављен је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности, као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда је да покрива штете које претрпе жртве саобраћајних незгода, које не могу бити надокнађене системом обавезног осигурања од аутоодговорности. Сва друштва за осигурање, која обављају осигурање од аутоодговорности, су по Закону чланови Заштитног фонда и имају обавезу уплате доприноса, сразмјерно оствареној премији осигурања од аутоодговорности.

Укупно остварени приходи Заштитног фонда у првој половини 2015. године су износили 1.226.114 КМ и већи су за 10,9% у поређењу са претходном годином. Укупни расходи износили су 1.221.383 КМ и већи су за 2,9% у односу на претходну годину. Заштитни фонд је у првој половини 2015. године остварио вишак прихода у односу на расходе у износу од 4.731 КМ.

У наредној табели се даје преглед рјешавања и исплате одштетних захтјева за период 01.01.-30.06.2014. и 01.01.-30.06.2015. године из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Одштетни захтјеви према Заштитном фонду

Р.Б.	Одштетни захтјеви	01.01 - 30.06.2014.	01.01 - 30.06.2015.	Индекс 2015/14
1	2	3	4	5=4/3
1.	Пријављени захтјеви у текућем периоду и реактивирани	183	218	119,1
2.	Број пренесених из претходног периода	166	136	81,9
3.	Укупан број захтјева (1+2)	349	354	101,4
4.	Број одбијених захтјева	30	31	103,33
5.	Број обрађених захтјева без одбијених	180	190	105,6
6.	Број исплаћених захтјева	178	188	105,6
7.	Износ исплаћених захтјева (КМ)	643.219	565.257	87,9

Извор: Извјештај Заштитног фонда

Подаци добијени од Заштитног фонда показују да је број исплаћених одштетних захтјева повећан за 5,6%, док је износ исплаћених одштетних захтјева смањен за 12,1%.

Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 3.007 КМ и мања је у односу на исти период претходне године за 16,8%.

1.4.Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за функционисање сектора осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 30.06.2015. године у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 31 лице. На интернет страници Агенције доступан је извод из Регистра овлашћених актуара.

1.5.Омбудсман у осигурању

Агенција се заштитом потрошача бавила непосредно и преко Омбудсмана у осигурању. У извјештајном периоду Канцеларија Омбудсмана запримила је 40 предмета, односно писмених приговора, молби и притужби осигураника, корисника накнада из осигурања, или трећих оштећених лица, од којих се највећи број односи на приговоре на поступке у исплати накнаде штете из основа аутоодговорности. Детаљнији подаци о резултатима постигнутим у овом сегменту дати су у Извјештају о раду Агенције за период 01.01. до 30.06.2015. године.

2. ТРЖИШТЕ ОСИГУРАЊА

2.1. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске¹ у периоду 01.01. до 30.06.2015. године износила је 88.693.962 КМ. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија је већа за 3.991.525 КМ или 4,7%.

Табела 5: Премија осигурања остварена на тржишту РС у периоду 2013 – 2015. године

(у КМ)

Р.Б.	Субјекти на тржишту РС	Обрачуната премија на тржишту РС						Индекс 2015/14
		01.01 -30.06.2013.		01.01 -30.06.2014.		01.01 -30.06. 2015.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
1.	ДРУШТВА ИЗ РС	60.306.264	80,5	67.256.080	79,4	69.394.194	78,2	103,2
1.1.	Неживотна осигурања	54.491.232	72,7	60.677.375	71,6	61.606.671	69,5	101,5
1.2.	Животна осигурања	5.815.033	7,8	6.578.706	7,8	7.787.524	8,8	118,4
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	14.618.389	19,5	17.446.356	20,6	19.299.768	21,8	110,6
2.1.	Неживотна осигурања	10.802.386	14,4	11.176.471	13,2	13.004.739	14,7	116,4
2.2.	Животна осигурања	3.816.004	5,1	6.269.885	7,4	6.295.030	7,1	100,4
УКУПНО		74.924.653	100,0	84.702.437	100,0	88.693.962	100,0	104,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

2.2. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

Укупно обрачуната премија биљежи тенденцију раста готово код свих друштава за осигурање и код свих врста осигурања. У наставку се даје преглед обрачунате премије по друштвима за осигурање:

Табела 6: Укупно обрачунате премије по друштвима у периоду 2013 – 2015. године

(у КМ)

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2015/14
		01.01 -30.06.2013.		01.01 -30.06.2014.		01.01 -30.06.2015.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Бобар осигурање А.Д.	7.372.697	11,0	8.203.012	10,6	4.696.845	5,4	57,3
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	6.965.431	10,4	7.124.377	9,2	7.401.641	8,6	103,9
3.	Граве осигурање А.Д.	8.588	0,0	7.746	0,0	9.373	0,0	121,0
4.	Дрина осигурање А.Д.	7.672.653	11,5	8.866.199	11,5	11.217.893	13,0	126,5
5.	Дунав осигурање А.Д.	7.652.354	11,4	8.046.748	10,4	8.336.619	9,7	103,6
6.	Wiener осигурање А.Д.	11.933.444	17,8	13.556.903	17,6	18.954.365	22,0	139,8
7.	Крајина осигурање А.Д.	4.297.431	6,4	5.292.583	6,9	4.998.545	5,8	94,4
8.	Микрофин осигурање А.Д.	2.209.966	3,3	2.900.135	3,8	3.460.958	4,0	119,3
9.	Нешковић осигурање А.Д.	5.914.851	8,8	6.977.005	9,0	7.275.525	8,4	104,3
10.	Осигурање Аура А.Д.	2.863.211	4,3	3.354.701	4,3	4.098.778	4,8	122,2
11.	Триглав осигурање А.Д.	4.255.830	6,4	5.003.732	6,5	5.090.303	5,9	101,7
12.	Осигурање Гарант д.д.		0,0	1.194.797	1,5	2.627.176	3,0	219,9
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		61.146.456	91,3	70.527.938	91,3	78.168.021	90,7	110,8

¹ Укупна обрачуната премија на тржишту осигурања РС је обрачуната на начин да је укупна премија која су остварила друштва за осигурање са сједиштем у РС умањена за премију коју су та друштва остварила у ФБИХ и увећана за премију коју су друштва за осигурање са сједиштем у ФБИХ остварила у РС.

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2015/14
		01.01 -30.06.2013.		01.01 -30.06.2014.		01.01 -30.06.2015.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА							
1.	Grawe осигурање А.Д.	5.101.070	7,6	5.714.228	7,4	6.714.130	7,8	117,5
2.	Дунав осигурање А.Д.	306.198	0,5	348.225	0,5	369.303	0,4	106,1
3.	Wiener осигурање А.Д.	424.737	0,6	649.044	0,8	964.242	1,1	148,6
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	5.832.005	8,7	6.711.497	8,7	8.047.674	9,3	119,9
	УКУПНО	66.978.461	100,0	77.239.435	100,0	86.215.695	100,0	111,6

Извор: Извјештаји друшава за осигурање

Укупно обрачуната премија у периоду 01.01. до 30.06.2015. године коју су остварила друштва са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва остварила на тржишту осигурања Федерације БиХ износила је 86.215.695 КМ. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија је већа за 8.976.260 КМ или 11,6%.

Табела 7: Обрачуната премија друшава за осигурање из РС остварена у ФБиХ у периоду 2013 – 2015. година
(у КМ)

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2015/14
		01.01 -30.06.2013.		01.01 -30.06. 2014.		01.01 -30.06.2015.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА							
1.	Бобар осигурање А.Д.	153.967	2,3	329.198	3,3	201.856	1,2	61,3
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	2.175.109	32,6	1.982.494	19,9	2.165.052	12,9	109,2
3.	Дрина осигурање А.Д.	897.108	13,4	1.471.619	14,7	2.059.076	12,2	139,9
4.	Дунав осигурање А.Д.	453.921	6,8	591.762	5,9	826.900	4,9	139,7
5.	Wiener осигурање А.Д.	2.975.119	44,6	4.909.830	49,2	10.129.010	60,2	206,3
6.	Микрофин осигурање А.Д.		0,0	307.488	3,1	609.580	3,6	198,2
7.	Осигурање Аура А.Д.		0,0	258.173	2,6	569.876	3,4	220,7
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	6.655.224	99,7	9.850.563	98,7	16.561.350	98,5	168,1
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА							
1.	Дунав осигурање А.Д.	7.393	0,1	9.922	0,1			
2.	Wiener осигурање А.Д.	9.580	0,1	122.869	1,2	260.151	1,5	211,7
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	16.973	0,3	132.791	1,3	260.151	1,5	195,9
	УКУПНО:	6.672.197	100,0	9.983.354	100,0	16.821.501	100,0	168,5

Извор: Извјештаји друшава за осигурање

Седам друшава за осигурање из РС има дозволу за обављање послова осигурања путем филијале у ФБиХ. Ова друштва за осигурање су у првој половини 2015. године остварила премију у износу од 16.821.501 КМ, која је већа је за 68,5% у односу на исти период претходне године. Ова премија учествује у укупној премији друшава са сједиштем у РС са 19,5%. У структури ове премије доминирају неживотна осигурања са око 98%.

Графикон 1: Укупна премија по друштвима за осигурање (животна и неживотна осигурања)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

У извјештајном периоду у односу на претходну годину, код неживотних осигурања десет друштава за осигурање је остварило пораст премије, док су два друштва за осигурање имала смањење премије. Код животних осигурања сва три друштва за осигурање су остварила пораст премије.

У периоду 01.01. до 30.06.2015. године учешће у укупној премији на тржишту осигурања Републике Српске су оствариле и филијале друштава за осигурање из ФБиХ и то у износу од 19.299.768 KM или 21,8%.

У наставку овог Извјештаја користе се искључиво подаци и показатељи о друштвима за осигурање из РС, а у наредној табели се даје само преглед остварене премије филијала друштава из ФБиХ на тржишту осигурања у РС:

Табела 8: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ

Р.Б.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ ФБиХ КОЈЕ ПОСЛУЈУ У РС	Обрачуната премија (у KM)				Индекс 2015/14
		01.01 -30.06.2014.		01.01 -30.06.2015.		
		Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА ФБиХ						
1.	Аса осигурање д.д.			1.012.564	5,2	
2.	Bosna-Sunce osiguranje d.d.	831.812	4,8	785.105	4,1	94,4
3.	Camelija osiguranje d.d.	186.172	1,1	299.743	1,6	161,0
4.	Croatia osiguranje d.d.	349.907	2,0	376.964	2,0	107,7
5.	Euroherc osiguranje d.d.	2.462.363	14,1	3.529.890	18,3	143,4
6.	Merkur BH osiguranje	73.893	0,4	86.687	0,4	117,3
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	2.972.097	17,0	1.803.117	9,3	60,7
8.	Uniqa osiguranje d.d.	2.148.301	12,3	2.353.049	12,2	109,5
9.	VGT osiguranje d.d.	237.858	1,4	313.556	1,6	131,8
10.	Zovko osiguranje d.d.	1.914.069	11,0	2.444.065	12,7	127,7
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА ФБиХ	11.176.471	64,1	13.004.739	67,4	116,4
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА ФБиХ						
1.	Croatia osiguranje d.d.	37.757	0,2	37.432	0,2	99,1
2.	Merkur BH osiguranje	4.437.856	25,4	3.826.463	19,8	86,2
3.	Uniqa osiguranje d.d.	1.794.271	10,3	2.354.194	12,2	131,2
4.	Триглав осигурање д.д.		0,0	76.941	0,4	
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА ФБиХ	6.269.885	35,9	6.295.030	32,6	100,4
	УКУПНА ПРЕМИЈА ФБиХ	17.446.356	100,0	19.299.768	100,0	110,6

Извор: Извјештаји филијала друштава

У структури премије филијала друштава за осигурање из ФБиХ, неживотна осигурања чине 67,4% укупне премије, док се на животна осигурања односи 32,6% укупне премије. Подаци указују да се структура премије промијенила у корист неживотних осигурања у односу на исти период претходне године.

2.3. Структура портфеља

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије према врстама осигурања у периоду 2013-2015. године, с тим да се категорија „остало“, односи на 13 група неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују испод једног процента.

Табела 9: Обрачуната премија према врстама осигурања

(у КМ)

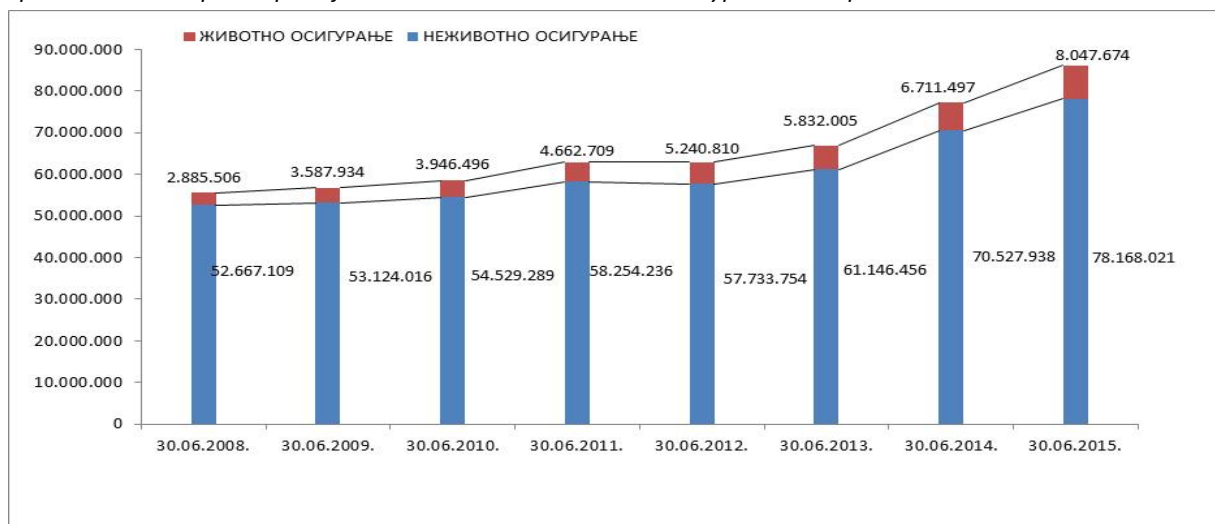
Врста осигурања	Обрачуната премија						Индекс 2015/14
	30.06.2013.		30.06.2014.		30.06.2015.		
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Осигурање незгоде	4.358.543	6,5	5.013.028	6,5	5.330.653	6,2	106,3
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских	4.681.893	7,0	4.910.986	6,4	4.952.422	5,7	100,8
Осигурање имовине од пожара и природних сила	3.253.948	4,9	4.419.066	5,7	3.596.288	4,2	81,4
Осигурање осталих штета на имовини	4.583.631	6,8	6.043.048	7,8	10.432.217	12,1	172,6
Осигурање од одговорности за м/в	42.885.165	64,0	48.180.653	62,4	51.755.479	60,0	107,4
Остало	1.383.275	2,1	1.961.157	2,5	2.100.962	2,4	107,1
Укупно неживотна осигурања	61.146.456	91,3	70.527.938	91,3	78.168.021	90,7	110,8
Животно осигурање	5.832.005	8,7	6.711.497	8,7	8.047.674	9,3	119,9
УКУПНО	66.978.461	100,0	77.239.435	100,0	86.215.695	100,0	111,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Од укупно обрачунате премије, на неживотна осигурања односило се 78.168.021 КМ или 90,7%, а премија животних осигурања износила је 8.047.674 КМ или 9,3%. У односу на претходну годину, обрачуната премија неживотних осигурања забиљежила је повећање од 10,8%, док је премија животних осигурања већа за 19,9%. Код неживотних осигурања највећи појединачни раст је евидентиран у врсти осигурања осталих штета на имовини.

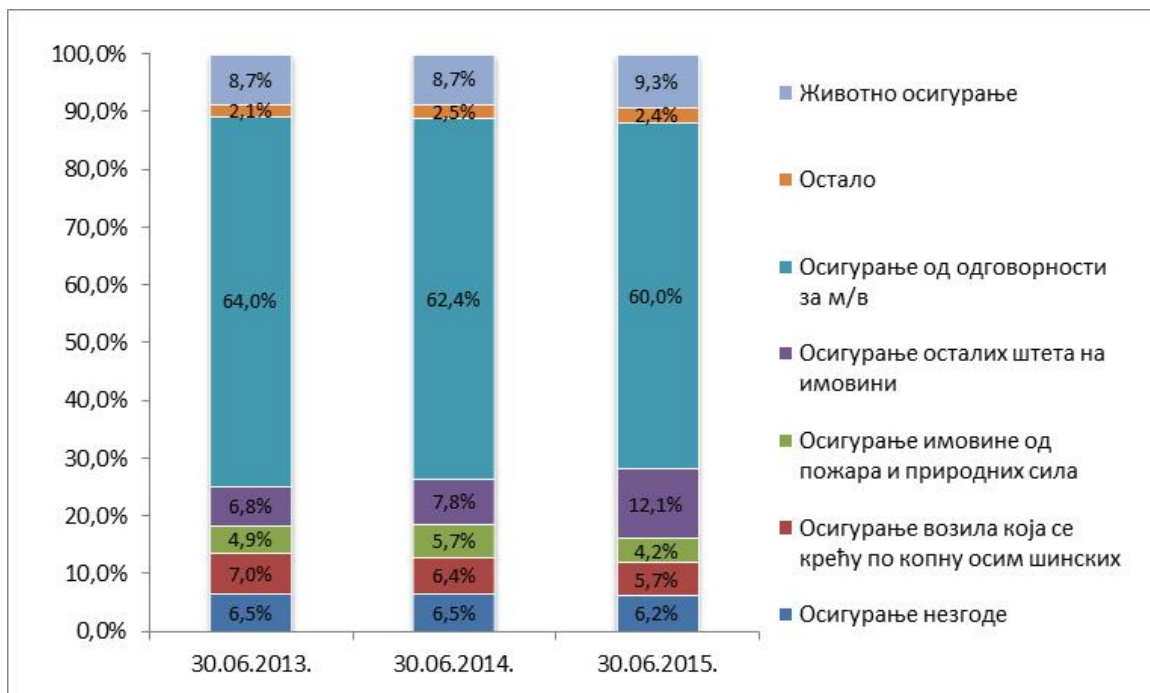
У наставку се дају графичке илустрације структуре бруто премије у РС.

Графикон 2: Остварена премија животних и неживотних осигурања за период 2008-2015. година

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Графикон 3: Структура премија по врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

У наредној табели налазе се подаци о учешћу обавезног и необавезног осигурања у укупно обрачунатој премији за претходне три године.

Табела 10: Удио обавезног и необавезног осигурања у укупно обрачунатој премији

Врста осигурања	(у КМ)						
	30.06.2013.	%	30.06.2014.	%	30.06.2015.	%	Индекс 2015/14
Обавезно	47.254.942	70,6	53.204.240	68,9	57.091.930	66,2	107,3
Необавезно	19.723.519	29,4	24.035.195	31,1	29.123.765	33,8	121,2
УКУПНО	66.978.461	100,0	77.239.435	100,0	86.215.695	100,0	111,6

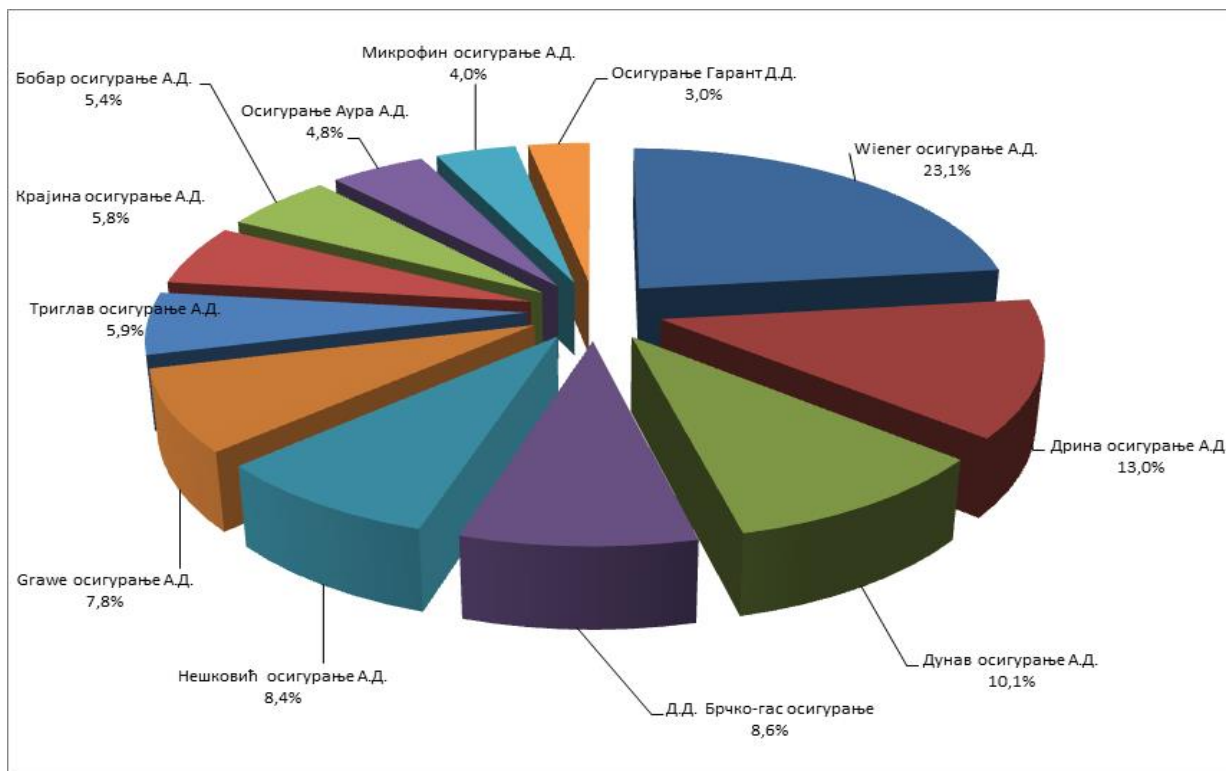
Извор: Извјештаји друштава за осигурање

У првој половини 2015. године дошло је до смањења учешћа обавезних и повећања необавезних осигурања у укупној премији, што представља позитиван тренд. Тако је 2006. године учешће свих врста необавезног осигурања износило 19%, док данас, достиже ниво од преко 30%. Обавезно осигурање од аутоодговорности имало је учешће од 85% (2006. година) у структури неживотног осигурања, док сада тај проценат износи 66,2%.

2.4.Тржишна структура и концентрација

У наредном графикону приказано је тржишно учешће друштава за осигурање у првој половини 2015. године.

Графикон 4: Учешће друштава на тржишту РС у периоду 01.01 -30.06. 2015. године

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

У слиједећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у РС по реег групама. У односу на претходни извјештајни период повећано је учешће у укупној премији друштава за осигурање у групи од 5 до 10%, док се смањило учешће у групи од 10-15%.

Табела 11: Учешће друштава у укупној премији према реег групама

Учешће	Учешће друштава у укупној премији према реег групама					
	30.06.2013.		30.06.2014.		30.06.2015.	
	Укупно учешће (у %)	Број друштава	Укупно учешће (у %)	Број друштава	Укупно учешће (у %)	Број друштава
до 5%	7,6%	2	9,6%	3	11,8%	3
5-10%	29,2%	4	39,0%	5	42,0%	6
10-15%	44,7%	4	33,0%	3	23,1%	2
преко 15%	18,5%	1	18,4%	1	23,1%	1
Укупно:	100,0%	11	100,0%	12	100,0%	12

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Herfindahl Hirschman-ов индекс представља такође мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко, постоји и већа тржишна концентрација, и наравно мања конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman-ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација, а управо оваква умјерена концентрација карактерише тржиште осигурања Републике Српске у првој половини 2015. године. Herfindahl Hirschman-ов индекс за извјештајни период износи 1.157 поена, што је у односу на исти период 2014. године повећање за 110 поена.

2.5. БИЛАНСНА СТРУКТУРА

На основу достављених финансијских извјештаја друштава за осигурање за период 01.01. до 30.06.2015. године у наставку се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција. Подаци исказани у овом извјештају, који се односе на 2014. годину, разликују се од података за исту годину у Извјештају о стању сектора осигурања за 2014. годину, због извршених ретроспективних корекција финансијских извјештаја наложених од стране овлашћених ревизора, а у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

2.5.1. Биланс стања

У сљедећој табели се даје скраћена шема збирног биланса стања за сва друштва за осигурање²:

Табела 12: Актива- укупно за сва друштва

АКТИВА	31.12.2014.		30.06.2015.		Индекс 2015/14
	износ	%	износ	%	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	227.851.498	64,5	239.259.832	68,6	105,0
I Нематеријална улагања	1.877.017	0,5	1.660.575	0,5	88,5
II Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала средства (1+2+3)	90.132.825	25,5	89.365.483	25,6	99,1
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	35.524.799	10,1	34.999.273	10,0	98,5
2. Инвестиционе некретнине	49.546.081	14,0	49.694.989	14,2	100,3
3. Основна средства у припреми и остала основна средства	5.061.945	1,4	4.671.221	1,3	92,3
III Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	135.801.748	38,4	148.193.865	42,5	109,1
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	1.969.253	0,6	1.969.253	0,6	100,0
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијења, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	133.832.495	37,9	146.224.612	41,9	109,3
IV Одложена пореска средства	39.908	0,0	39.908	0,0	100,0
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	124.352.584	35,2	109.477.973	31,4	88,0
I Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	450.341	0,1	554.684	0,2	123,2
II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина (1+2+3+4)	66.195.720	18,7	75.448.078	21,6	114,0
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	13.302.852	3,8	17.927.684	5,1	134,8
2. Потраживања из специфичних послова и остала потраживања	3.937.757	1,1	5.174.987	1,5	131,4
3. Краткорочни финансијски пласмани	35.461.184	10,0	36.937.325	10,6	104,2
4. Готовина и готовински еквиваленти	13.493.928	3,8	15.408.082	4,4	114,2
III Активна временска разграничења	57.693.314	16,3	33.435.746	9,6	58,0
IV - Одложена пореска средства	13.208	0,0	39.466	0,0	298,8
В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	1.218.324	0,3			
Г. ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б+В)	353.422.406	100,0	348.737.806	100,0	98,7
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	9.423.189	2,7	12.000.933	3,4	127,4
Ђ. УКУПНА АКТИВА (Г+Д)	362.845.595		360.738.739		99,4

Извор: Биланси стања друштава за осигурање

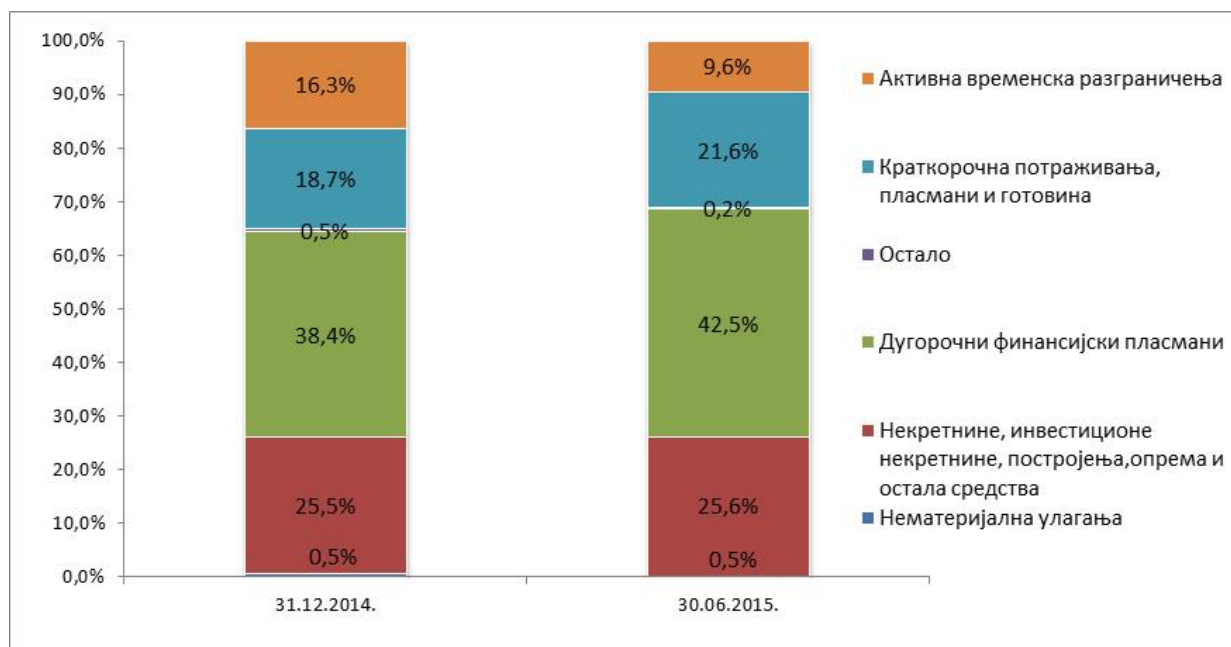
² Напомена: Према Правилнику о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за друштва за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број 97/09) у Биланс стања у колону – Износ на дан биланса претходне године уноси се почетно стање текућег периода.

Биланасна сума на нивоу сектора осигурања РС на крају првог полугодишта 2015. године износила је 360.738.739 КМ, што је мање за 0,6% или 2.106.856 КМ него на крају 2014. године. Незнатан пад билансне суме највећим дијелом резултат је смањења резервисања за штете и преносне премије које падају на терет саосигуравача и реосигуравача, у активи и резервисања за штете неживотних осигурања, у пасиви.

Вриједност пословне aktive, односно вриједност укупне имовине друштава за осигурање са стањем на дан 30.06.2015. године износила је 348.737.806 КМ и у односу на стање на дан 31.12.2014. године мања је за 1,3%. У структури укупне имовине друштава за осигурање били су најзаступљенији дугорочни финансијски пласмани 42,5%, на материјалну имовину се односило 25,6% active, на потраживања 21,6%, на активна временска разграничења 9,6%, док су преостале ставке у структури active учествовале са 0,7%.

У наредном графичком приказу је представљена структура active.

Графикон 5: Структура active друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурање

У посматраном периоду дошло је до промјена структуре active, која се огледа у повећању процентуалног учешћа сталне имовине за око 4%, док се истовремено смањило процентуално учешће текуће имовине.

Повећање вриједности позиције стална имовина од 5,0% резултат је повећања дугорочних финансијских пласмана за 9,1% и незнатног повећања инвестиционих некретнина.

Текућа имовина у односу на претходни обрачунски период је смањена за 12,0%, а резултат је прије свега смањења активних временских разграничења за 42,0% у односу на претходни обрачунски период. Иако је до промјене ове билансне категорије дошло готово код свих друштава за осигурање по основу разграничења унапријед плаћених трошкова прибаве осигурања, највеће смањење ове позиције у односу на 31.12.2014. године (од око 25 милиона КМ) десило се код једног друштва за осигурање и то по основу преносне премије која пада на терет саосигуравача и реосигуравача и по основу резервисања за штете које падају на терет саосигуравача и реосигуравача, а везане су за штете проузроковане поплавама.

На позицији ванбилансна актива, односно пасива, дошло је до повећања за 27,4% у односу на претходни обрачунски период. Дио ове позиције односи се на државну имовину (грађевинске објекте) коју користи друштво за осигурање Wiener осигурање а.д. и отписана потраживања друштва за осигурање Триглав осигурање а.д, гдје није било значајнијих промјена. Значајније повећање је било код два друштва за осигурање по основу гаранција датих као обезбјеђење извршења обавеза трећих лица. Агенција је у 2014. години донијела Упутство о вођењу ванбилансне евиденције средстава и обавеза повезаних са датим гаранцијама друштва за осигурање, којим се прописују детаљна правила идентификовања и књижења средстава и обавеза у ванбилансним евиденцијама. На овај начин побољшана је тачност и објективност финансијског извјештавања друштва за осигурање.

У наредном прегледу је дат упоредни приказ агрегатних позиција пасиве биланса стања како слиједи:

Табела 13: Пасива укупно за сва друштва

ПАСИВА	31.12.2014.		30.06.2015.		Индекс 2015/14
	износ	%	износ	%	
А. КАПИТАЛ	101.247.465	28,6	104.457.435	30,0	103,2
1. Основни капитал	93.069.192	26,3	96.469.389	27,7	103,7
2. Емисиона премија	252.000	0,1	467.427	0,1	185,5
3. Резерве из добитка	4.747.321	1,3	4.854.051	1,4	102,2
4. Ревалоризационе резерве	5.154.503	1,5	5.149.644	1,5	99,9
5. Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	1.991.993	0,6	2.663.991	0,8	133,7
6. Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	1.729.894	0,5	1.748.939	0,5	101,1
7. Нераспоређени добитак (8+9)	22.807.370	6,5	16.975.634	4,9	74,4
8. Нераспоређени добитак ранијих година	5.224.506	1,5	5.010.066	1,4	95,9
9. Нераспоређени добитак текуће године	17.582.864	5,0	11.965.568	3,4	68,1
10. Губитак до висине капитала (11+12)	25.045.019	7,1	20.373.762	5,8	81,3
11. Губитак ранијих година	1.572.366	0,4	19.903.735	5,7	1.265,8
12. Губитак текуће године	23.472.653	6,6	470.027	0,1	2,0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	53.188.203	15,0	58.050.390	16,6	109,1
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	198.986.737	56,3	186.229.981	53,4	93,6
1. Дугорочне обавезе	630.081	0,2	639.917	0,2	101,6
2. Краткорочне обавезе и ПВР	198.356.656	56,1	185.590.064	53,2	93,6
2.1. Преносна премија ЖО	4.361.353	1,2	4.120.884	1,2	94,5
2.2. Преносна премија НЖО	74.968.176	21,2	82.757.288	23,7	110,4
2.3. Резервисане штете ЖО	549.291	0,2	830.904	0,2	151,3
2.4. Резервисане штете НЖО	87.590.999	24,8	57.699.604	16,5	65,9
2.5. Друга пасивна разграничења	7.697.851	2,2	7.468.885	2,1	97,0
2.6. Остале краткорочне обавезе	23.188.986	6,6	32.712.500	9,4	141,1
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	353.422.406	100,0	348.737.806	100,0	98,7
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	9.423.189	2,7	12.000.933	3,4	127,4
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (Г+Д)	362.845.595		360.738.739		99,4

Извор: Биланси стања друштва за осигурање

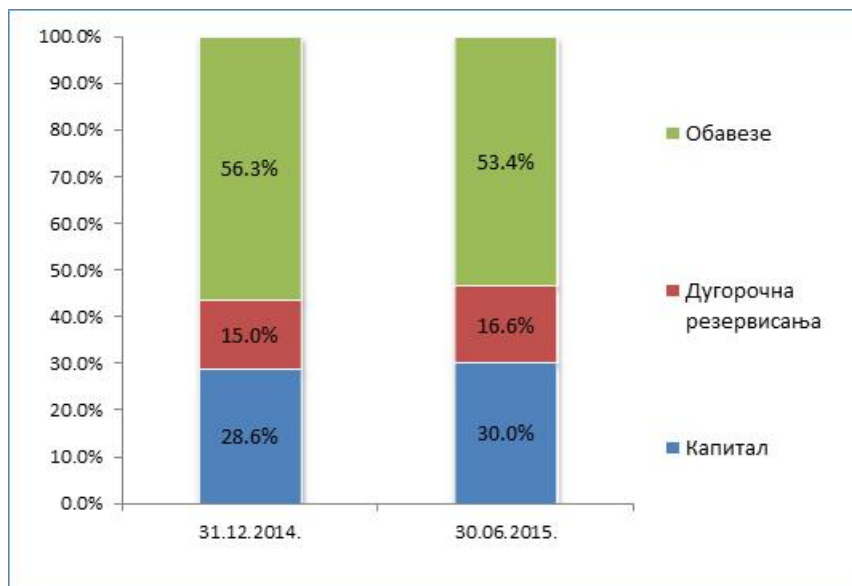
Вриједност пословне пасиве друштва за осигурање са стањем на дан 30.06.2015. године износила је 348.737.806 КМ и у односу на стање на дан 31.12.2014. године смањена је за 1,3%.

У структури пословне пасиве најзаступљеније су обавезе 53,4% (обрачунате техничке резерве за животна и неживотна осигурања), капитал 30% и дугорочна резервисања 16,6% (математичка

резерва животних осигурања, резервисања за учешће у добитку и резервисања за накнаде и бенефиције запослених).

У наредном графичком приказу је представљена структура пасиве:

Графикон 6: Структура пасиве друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурање

Позиција укупни капитал на 30.06.2015. године је повећана у односу на претходну годину за 3,2% што је резултат промјена основног капитала за 3,7% емисијом акција. Два друштва за осигурање су повећала основни капитал емисијом акција из нераспоређене добити. Два друштва за осигурање су по налогу Агенције ради обезбјеђења адекватности капитала и покрића техничких резерви извршила емисију акција, уз истовремено покриће губитка. Једно друштво за осигурање је повећало основни капитал емисијом акција уз емисиону премију, што је утицало на повећања позиције емисиона премија на нивоу сектора за 85,5%.

Код још два друштва за осигурање Агенција је дала налог за повећање основног капитала ради обезбјеђења адекватности капитала и покрића техничких резерви, али су поступци емисије акције у току, тако да нису имали утицај на промјене капитала на дан 30.06.2015. године.

У односу на претходни обрачунски период, резерве из добитка повећане су за 2,2%, те нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају за 33,7% и нереализовани губици за 1,1%, док су смањени: ревалоризационе резерве за 0,1%, нераспоређени добитак за 25,6% (дио је распоређен у основни капитал) и губитак до висине капитала за 18,7% (покривен емисијом акција).

Дугорочна резервисања су се повећала за 9,1%, а у оквиру ове позиције дошло је до повећања математичке резерве животних осигурања за 9,4%, резервисања за учешће у добитку за 8,0% и резервисања за накнаде и бенефиције запослених за 4,9%.

Обавезе су смањене за 6,4%, а у оквиру истих дошло је до повећања дугорочних обавеза за 1,6% и смањења краткорочних обавеза за 6,4%. У оквиру позиције краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења смањена је позиција преносна премија животних осигурања за 5,5%. Истовремено је повећана позиција преносна премија неживотних осигурања за 10,4% што је резултат

повећања код једног друштва за осигурање због закључених великих имовинских ризика са вишемилеонском премијом која се плаћа у ратама. Резерве за штете животних осигурања повећане су за 51,3%. Код неживотних осигурања ова позиција је смањена за 34,1% и то првенствено код два друштва за осигурање. Код једног друштва за осигурање дошло је до значајнијег смањења по основу исплате штета узрокованих поплавама из 2014. године, док је код другог смањење резултат редовније исплате штета усљед појачаног надзора, али и смањења броја закључених уговора о осигурању.

2.5.2. Биланс успјеха

У наредној табели дат је упоредни преглед ставки биланса успјеха на нивоу сектора за прво полугодиште 2014. и 2015. годину.

Табела 14: Биланс успјеха укупно за сва друштва

(у КМ)

ПОЗИЦИЈА	30.06.2014.	%	30.06.2015.	%	Индекс 2015/14
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	95.977.646	93,0	147.546.245	94,8	153,7
1. Приходи од премије и провизије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	7.125.809		8.477.339		119,0
2. Приходи од премије и провизије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	65.464.813		70.349.754		107,5
3. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	16.282.042		29.902.704		183,7
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	1.934.945		33.038.305		1.707,5
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	239.432		324.522		135,5
6. Други пословни приходи	4.930.604		5.453.621		110,6
II - Пословни расходи (1+2)	89.271.212	90,8	137.751.623	96,1	154,3
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	55.512.721		103.027.698		185,6
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	5.795.616		6.031.416		104,1
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	2.091.248		3.294.899		157,6
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	47.625.857		93.701.383		196,7
2. Трошкови спровођења осигурања	33.758.491		34.723.924		102,9
III - Пословни добитак/губитак (AI-AII)	6.706.434		9.794.622		146,0
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	4.702.652	4,6	4.878.906	3,1	103,7
II - Финансијски расходи	279.740	0,3	383.451	0,3	137,1
III Финансијски добитак/губитак (BI-BII)	4.422.912		4.495.455		101,6
АБ. Добитак/губитак редовне активности (AIII+BIII)	11.129.346		14.290.077		128,4
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	2.384.165	2,3	2.656.359	1,7	111,4
II - Остали расходи	7.894.585	8,0	5.152.102	3,6	65,3
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (VI-VII)	-5.510.420		-2.495.743		45,3
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	47.748	0,0	324.201	0,2	679,0
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	242.083	0,2	22.034	0,0	9,1
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (ГI-ГII)	-194.335		302.167		
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	41.294	0,0	8.524	0,0	20,6
Ђ. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	24.960	0,0	65.916	0,0	264,1

ПОЗИЦИЈА	30.06.2014.	%	30.06.2015.	%	Индекс 2015/14
Е. ДОБИТАК/ ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+VIII+III+Д-Ђ)	5.440.925		12.039.109		221,3
Ж. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	706.067		701.150		99,3
З. НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Е-Ж)= (31-32)	4.734.858		11.337.960		239,5
1. Нето добитак текуће године	8.562.738		11.807.987		137,9
2. Нето губитак текуће године	3.827.881		470.027		12,3
И. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добици утврђени директно у капиталу	4.859	0,0	153.247	0,1	3.153,9
II - Губици утврђени директно у капиталу	651.810	0,7	16.270	0,0	2,5
III Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	-45.143	0,0	5.025		
Ј.УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (З+И-III-III)	4.133.049		11.469.911		277,5
К. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ (АI+БI+ВI+ГI+ДI+ИI)	103.158.364	100,0	155.567.482	100,0	150,8
Л. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ (АII+БII+ВII+ГII+ЂII+III+IIII)	98.319.247	100,0	143.396.421	100,0	145,8
Љ. УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (К-Л)	4.839.116		12.171.061		251,5
М. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	706.067		701.150		99,3
Н.УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Љ-М)	4.133.049		11.469.911		277,5

Извори: финансијски извјештаји друштава за осигурање

Укупни приходи и добици друштава за осигурање у првој половини 2015. године су износили 155.567.482 КМ, што у односу на исти период претходне године представља повећање за 50,8% или 52.409.118 КМ.

У укупним приходима пословни приходи учествују са 94,8%, финансијски са 3,1%, остали приходи 1,7%, док је учешће прихода од усклађивања вриједности имовине, прихода по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година и добитака утврђених директно у капиталу незнатно.

Пословни приходи исказани су у износу од 147.546.245 КМ и већи су у односу на претходну годину за 53,7%, што је резултат повећања обрачунате премије осигурања код већине друштава за осигурање.

У оквиру ове позиције дошло је до повећања свих ставки. Међутим, најзначајније повећање забиљежено је код једног друштва за осигурање на ставки прихода по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесије у накнади штета неживотних осигурања и на ставки прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања, а везано за уговоре о осигурању који су покривали ризике елементарних непогода.

Финансијски приходи у односу на претходну годину повећани су за 3,7%, а у оквиру ове позиције дошло је до значајнијег смањења позиције финансијски приходи од матичних, зависних и осталих повезаних правних лица, док су се приходи од камата, позитивне курсне разлике и остали финансијски приходи повећали.

Остали приходи су повећани за 11,4% у односу на исти период претходне године, а разлог томе су остварени добици по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина код једног друштва за осигурање.

Добици утврђени директно у капиталу повећани су у односу на претходну годину и то значајније код једног друштва за осигурање, али њихов номинални износ и учешће у укупним приходима су незнатни.

Укупни расходи и губици друштава износили су 143.396.421 КМ и у односу на исте претходне године повећани су за 45.077.174 КМ или 45,8%. У укупним расходима, пословни расходи учествују са 96,1%, финансијски расходи са 0,3%, остали расходи са 3,6%, док је учешће, расхода од усклађивања

вриједности имовине, расхода по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака и губитака утврђених директно у капиталу незнатно.

Пословни расходи исказани су у износу 137.751.623 КМ и већи у односу на претходну годину за 54,3%. У оквиру пословних расхода, функционални расходи биљеже раст од 85,6%, а у оквиру њих повећани су: расходи за дугорочна резервисања за 4,1%, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања³ за 57,6% (што међутим није материјално значајно) и накнаде штета неживотних осигурања⁴ за 96,7%. Највеће повећање накнаде штета неживотних осигурања забиљежено је код једног друштва за осигурање, а резултат је вишемилионског повећања ликвидираних штета и резервисања за штете и удјеле у штетама и остала резервисања по основу неживотних осигурања. Трошкови спровођења осигурања повећани су за 2,9% у односу на претходну годину. Ови трошкови расту спорије у односу на премију.

До повећања је дошло на позицијама финансијски расходи за 37,1%, али њихов номинални износ и учешће у укупним расходима је незнатно.

Остали расходи смањени за 34,7% и то најзначајније код три друштва за осигурање. Расходи од усклађивања вриједности имовине смањени су код два друштва за осигурање, али њихов номинални износ и учешће у укупним расходима је незнатно. Наиме у претходној години три друштва за осигурање су поред осталог на овој позицији исказала и промјене по основу обезвређења дугорочних финансијских пласмана због одузимања дозволе „Бобар банци“ а.д. Бијељина.

Резултат редовне активности је категорија фазног резултата у пословању друштава за осигурање, те представља разлику између пословних и финансијских прихода, с једне стране, и пословних и финансијских расхода, с друге стране, односно потиче из основне дјелатности друштава за осигурање. Остварени резултат редовне активности на нивоу сектора је позитиван и износи 14.290.077 КМ и већи је за 3.160.731 КМ или 28,4% у односу на исти период претходне године. Позитиван резултат по основу редовне активности остварило је једанаест друштва за осигурање, док је једно друштво за осигурање остварило негативан резултат.

Од дванаест друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској једанаест их је пословало позитивно са нето добитком у износу од 11.807.987 КМ, док је једно друштво за осигурање исказало нето губитак у износу од 470.027 КМ, тако да је финансијски резултат сектора осигурања на дан 30.06.2015. године позитиван и износи 11.337.960 КМ.

Ако се узму у обзир губици утврђени директно у капиталу добија се укупан нето резултат у обрачунском периоду у износу од 11.469.911 КМ, а који је већи за 2,7 пута у односу на исти период претходне године.

³ Према Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање („Службени гласник РС“ број:90/09 и 93/09) на рачунима групе 51 – Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања, исказују се накнаде штета и уговорених износа по основу животних осигурања, удјели у штетама из саосигурања и реосигурања, премије саосигурања и реосигурања и провизије из послова реосигурања, резервисања за штете и друга резервисања животних осигурања

⁴ На рачунима групе 52 – Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, исказују се износи накнаде штета и осигураних сума неживотних осигурања, удјели у штетама по основу саосигурања и реосигурања, премије саосигурања и реосигурања, резервисане штете, друга резервисања и провизије из реосигурања неживотних осигурања. На терет рачуна ове групе књиже се и расходи настали у вези са увиђајем и процјеном штете, односно утврђивањем основа и висине накнаде штете, односно уговореног износа, као и трошкови остваривања регресних захтјева, судски трошкови и таксе у споровима из основа осигурања, затим трошкови вјештачења и други трошкови у вези са ликвидирањем штета.

3. ФИНАНСИЈСКИ И ТЕХНИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ СТАЊА У СЕКТОРУ

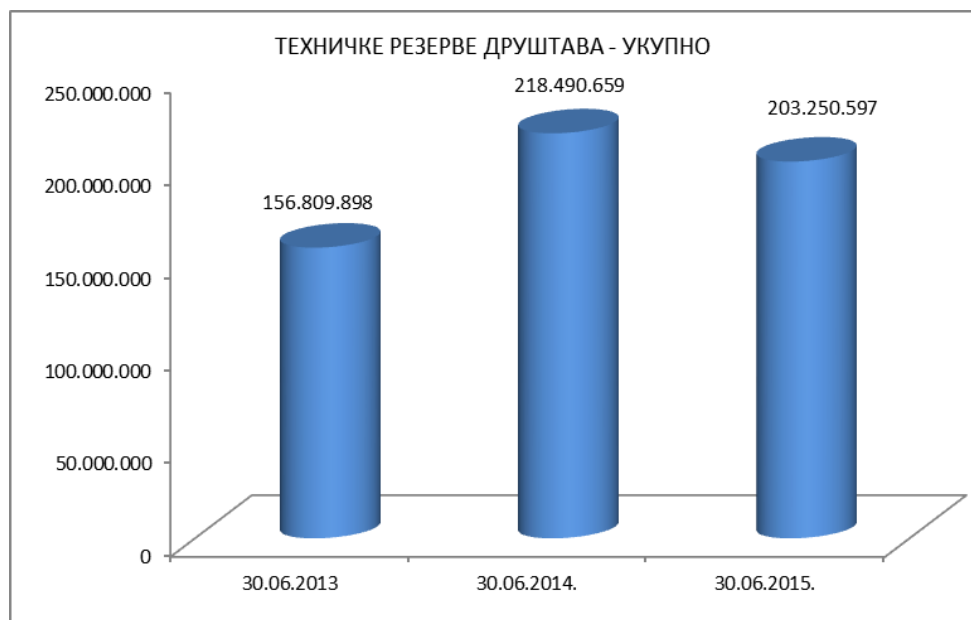
3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви, основни је предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и трећих оштећених лица, као и јачању повјерења у сектор осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције, кроз обавезне извјештаје које друштва достављају периодично и кроз непосредне контроле.

У наредном графикону приказани су износи обрачунатих техничких резерви на нивоу сектора, у периоду од 30.06.2013. до 30.06.2015. године.

Графикон 7: Техничке резерве на нивоу сектора

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Са стањем на дан 30.06.2015. године, износ обрачунатих техничких резерви на нивоу сектора је мањи за 6,9% (у односу на стање на дан 30.06.2014. године), а што је посљедица смањења износа резерви за штете за дио обрачунат за исплату одштетних захтјева по основу уговора о осигурању, који су покривали ризике елементарних непогода.⁵ Наиме, у овом извјештајном периоду, значајан дио штета насталих као посљедица елементарне непогоде из маја 2014. године је исплаћен, а што се директно одразило на смањење износа обрачунатих техничких резерви на нивоу сектора.

Треба истакнути да је, независно од осцилација узрокованих елементарном непогодом, техничке резерве на нивоу сектора континуирано расту од 2006. године.

⁵ У претходном извјештајном периоду констатован је изнад просјечан раст техничких резерви, узрокован растом резерви за штете по основу елементарне непогоде из маја 2014. године.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животног и неживотног осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате штете и накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у дозвољене облике, зависно од врста осигурања које обавља, уз примјену принципа сигурности, профитабилности и дисперзији улагања.

3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за неживотно осигурање

Обрачунате техничке резерве неживотних осигурања на нивоу сектора, у периоду од 30.06.2013. до 30.06.2015. године, приказане су у наредном графикону.

Графикон 8: Техничке резерве друштава за неживотно осигурање

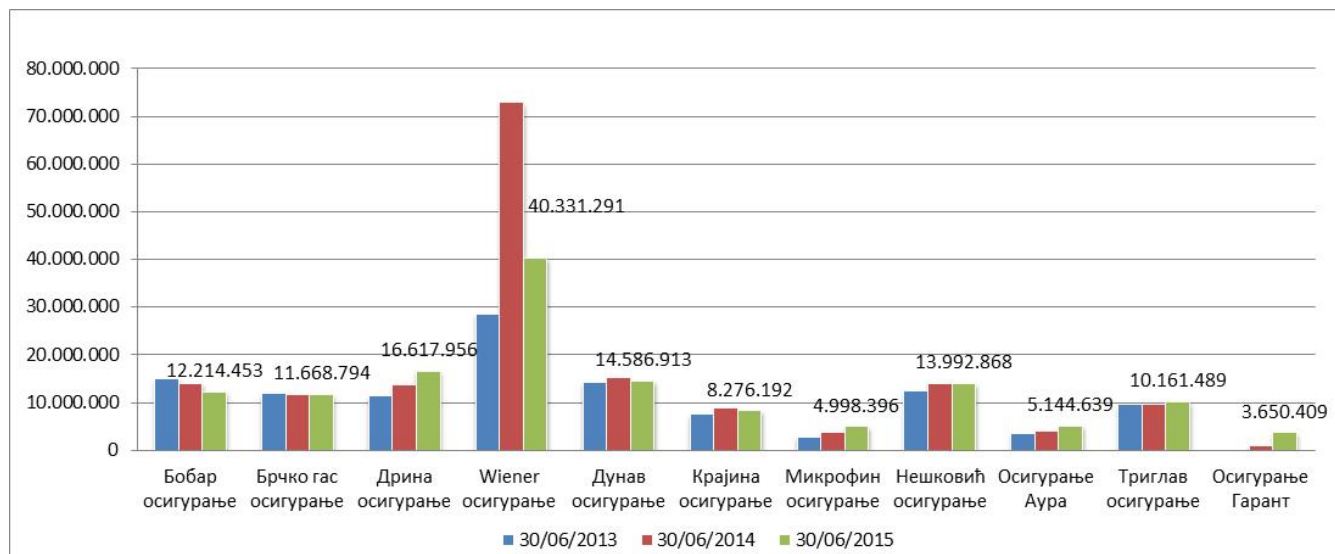
Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Износ обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања је, са стањем на 30.06.2015. године, мањи је за 15,6% у односу на 30.06.2014. године, а узроци су већ образложени у Поглављу 3.1.1. (исплата одштених захтјева по основу уговора о осигурању који су покривали ризике елементарних непогода), док је у односу на стање на 30.06.2013. године већи за 21,3%.

Треба истакнути да исплатама по основу одштетених захтјева, за штете настале као посљедица елементарних непогода, није угрожена стабилност сектора осигурања и финансијска способност за измирење обавеза, како због ниског укупног нивоа преузетих и реализованих ризика по основу елементарне непогоде, тако и због чињенице да је за ове уговоре обезбијеђено реосигуравајуће покриће.

У наредном графикону приказан је износ обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања за сва друштва која обављају послове неживотног осигурања и то за период од 30.06.2013. до 30.06.2015. године.

Графикон 9: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима

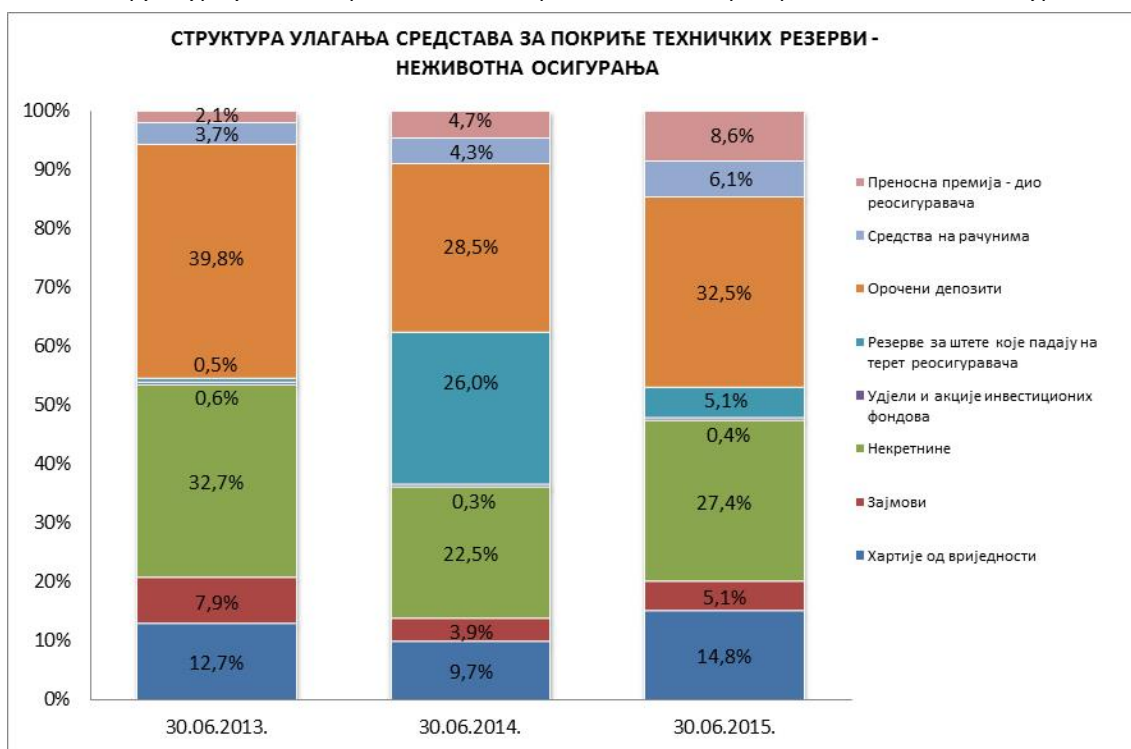
Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Из графика се види да је, са стањем на дан 30.06.2015. године, у односу на исти период претходне године, код једног друштва за осигурање дошло до значајног смањења износа обрачунатих техничких резерви. Узрок смањења резерви за штете код Wiener осигурања а.д. Бања Лука је исплата обавеза за штете настале као посљедица елементарне непогоде из маја 2014. године.⁶

Код осталих друштава за осигурања, промјене износа обрачунатих резерви немају материјалну значајност и у складу су са промјенама у структури портфеља уговора о осигурању.

У наредном графикању приказана је структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 10: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

⁶ У претходном извјештајном периоду, код овог друштва за осигурање остварен је изнад просјечан раст техничких резерви због пораста резерви за штете насталих по основу елементарне непогоде.

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, доминирају орочени депозити и некретнине, који заједно чине око 60% свих улагања. Из наведеног је евидентно да сектор осигурања значано изложен ризицима банкарског сектора, што захтијева појачани надзор и међусобну сарадњу регулатора банкарског и сектора осигурања. Улагања у некретнине су била највећа појединачна ставка у 2011. години (40%), након чега се континуирано смањују и у 2015. години достиже нивоу од 27,4%, али је присутан ризик реалности процјена, у смислу продајне цијене и времена утрживости.

Улагања у хартије од вриједности, првенствено државне обвезнице, биљеже континуиран раст и 2015. године достижу учешће од око 15% свих улагања.

У извјештајном периоду значајано је смањено учешће резерви за штете које падају на терет реосигуравача. Разлог томе је исплата обавеза за штете настале као посљедица елементарне непогоде из маја 2014. године, а које су биле реосигуране код иностраних реосигуравача.

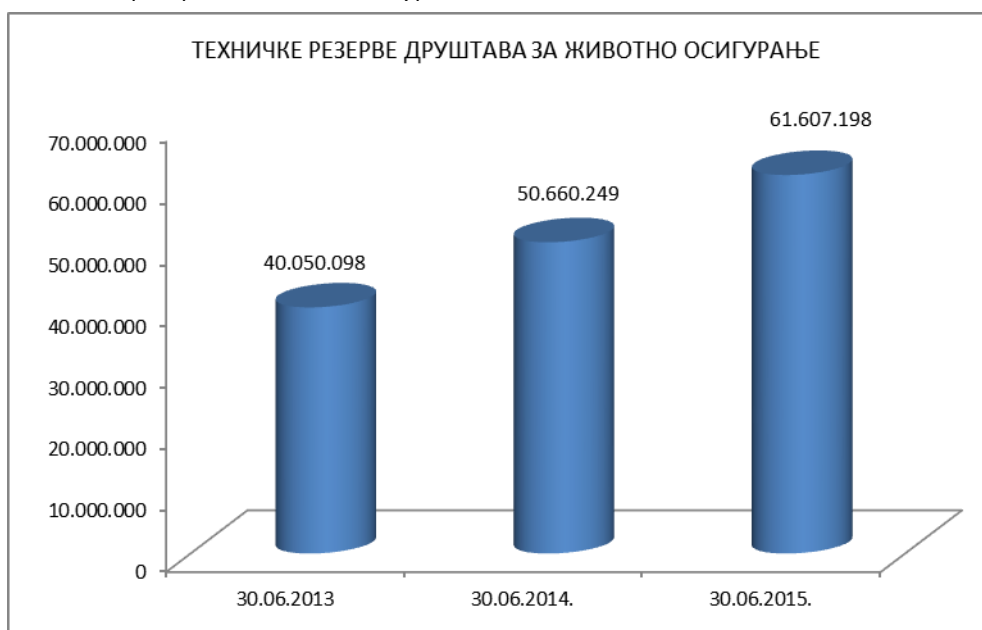
Очигледно је да се мијења структура улагања средстава за покриће техничких резерви, али да су скромне могућности домаћег финансијског тржишта у смислу понуде различитих инструмената највећи ограничавајући фактор за адекватну дисперзију инвестиционог портфеља друштава за осигурање.

Четири друштва за осигурање на дан 30.06.2015. године немају у потпуности покривене техничке резерве дозвољеним облицима улагања. Једно од тих друштава за осигурање је у тренутку израде овог извјештаја извршило потпуно покриће техничких резерви у складу са прописима. Осталим друштвима за осигурање је Агенција је одредила крајњи рок за обезбјеђење покрића до краја 2015. године, у вези са чиме су започете активности на емисији акција.

3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за животно осигурање

Техничке резерве животног осигурања, као што се види из наредног графикана, карактерише динамичан раст.

Графикон 11: Техничке резерве животног осигурања

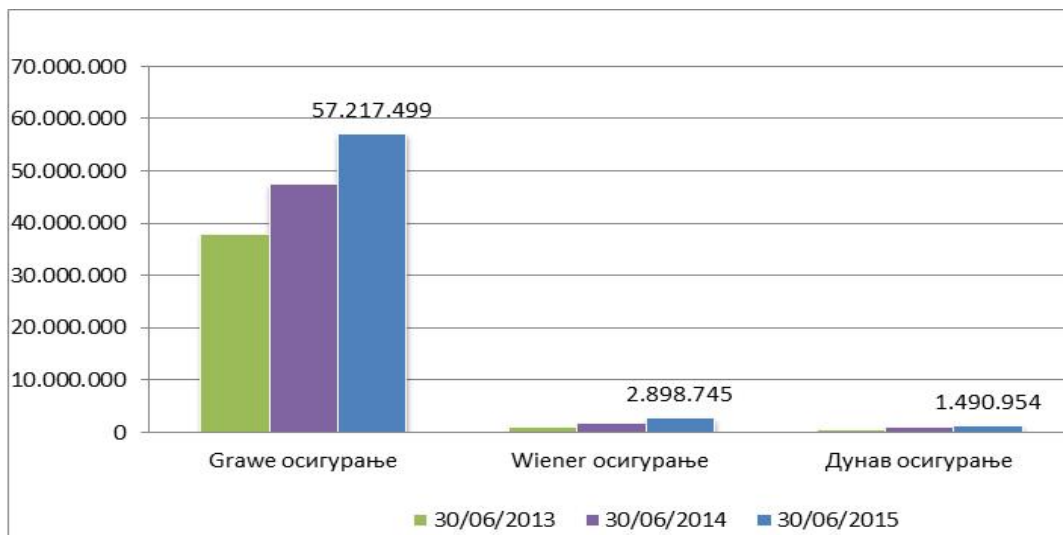
Извор: Извјештаји друштава за осигурање

У посматраном периоду од 30.06.2013. до 30.06.2015. године, техничке резерве животног осигурања биљеже динамичан раст (повећање за 53,8%).

Раст обрачунатих техничких резерви животних осигурања је стабилан и у складу је са растом и старосном структуром портфеља животних осигурања.

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања појединачно по друштвима која обављају послове животног осигурања, за период од 30.06.2013. до 30.06.2015. године.

Графикон 12: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима

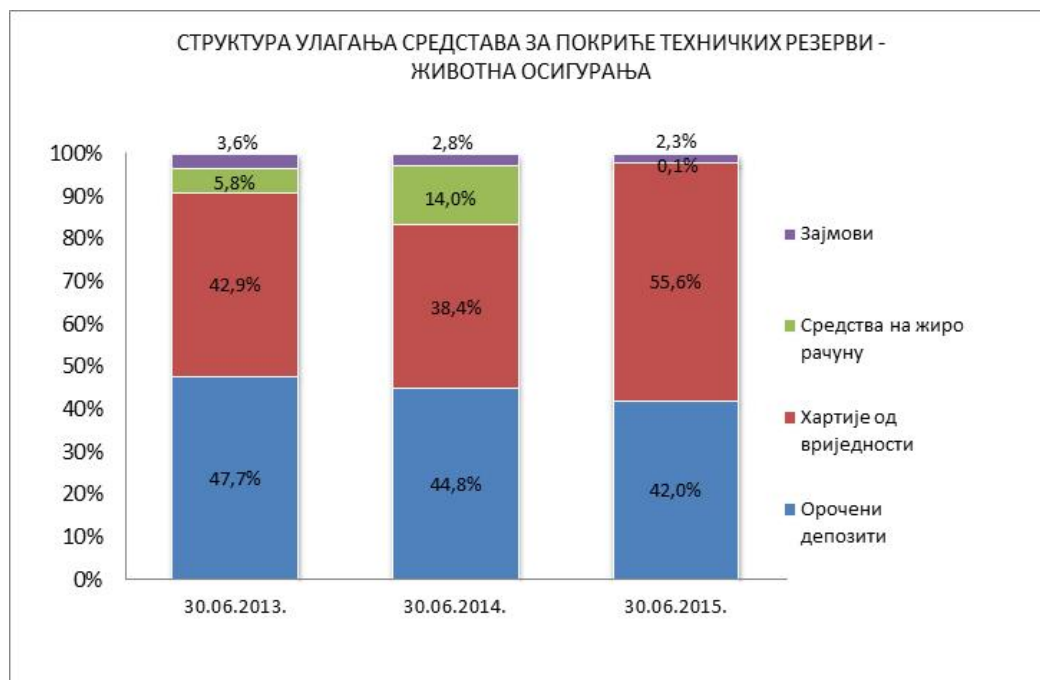

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања.

Графикон 13: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имају орочени депозити и хартије од вриједности домаћих емитената. У оквиру хартија од вриједности доминирају државне и муниципалне обвезнице.

За разлику од неживотних осигурања, у структури улагања средства за покриће техничких резерви животних осигурања, у посматраном периоду (30.06.2013. до 30.06.2015. године) није било значајнијих промјена.

Техничке резерве животних осигурања у потпуности су покривене дозвољеним облицима улагања.

3.2.Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета из осигурања од одговорности и других накнада из уговорених осигурања (у даљем тексту: обавезе из осигурања⁷).

Табела 15: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	(у КМ)		
	30.06.2013.	30.06.2014.	30.06.2015.
Осигурање незгоде	1.919.689	2.267.362	2.431.503
Здравствено осигурање	208.973	158.357	256.684
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	3.283.687	3.971.714	3.648.719
Осигурање пловила	49.416		
Осигурање робе у превозу	27.436	18.172	85.195
Осигурање имовине од пожара и природних сила	222.872	1.523.257	1.029.473
Осигурање осталих штета на имовини	728.894	16.289.614	27.099.244
Осигурање од одговорности за моторна возила	12.900.934	13.077.068	14.212.848
Осигурање од опште грађанске одговорности	28.126	31.307	27.933
Осигурање од опште одговорности за бродове	1.050		
Осигурање помоћи		504	1.653
Осигурање кредита			645
Осигурање од различитих финансијских губитака			269.899
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	19.371.076	37.337.355	49.063.796
Животно осигурање	828.013	1.510.361	2.438.792
Додатна осигурања уз осигурање живота	246.550	275.944	296.066
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.074.563	1.786.305	2.734.858
УКУПНО	20.445.639	39.123.660	51.798.654

Извор: Извјештаји друштва за осигурање

У првој половини 2015. године осигураницима и корисницима осигурања исплаћено је укупно 51.798.654 КМ, што у односу на исти период 2014. године када је сума исплаћених обавеза из осигурања износила 39.123.660 КМ, представља повећање за 12.674.994 КМ или 32,4%. До повећања је дошло код већине врста неживотних осигурања. Номинално највеће повећање је евидентирано код осигурања осталих штета на имовини, што је везано за исплате штета узрокованих елементарном непогодом у 2014. години.

⁷ Обавезе из осигурања обухватају накнаде штета и уговорених износа по основу животних осигурања и накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања (исплаћене штете).

Корисницима животног осигурања, у овом извјештајном периоду, исплаћено је 2.734.858 КМ, што у односу на исти период 2014. године представља повећање за 53,1%. Ово повећање је у складу са основним карактеристикама и старосном структуром уговора о животном осигурању друштава за осигурање из Републике Српске. Наиме, сходно расту броја уговора о животном осигурању који су истекли, у овом периоду, повећан је и износ исплаћених накнада по основу животног осигурања.

3.2.1. Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за животна и неживотна осигурања.

Табела 16: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	30.06.2013.	30.06.2014.	30.06.2015.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	65,2%	64,5%	66,9%
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима	84,5%	84,8%	82,8%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	89,0%	93,2%	94,3%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима	100,0%	99,8%	98,8%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева и показује тенденцију раста у односу на претходне извјештајне периоде код неживотних осигурања, док је забиљежен пад код животних осигурања.

Са друге стране, коефицијент исплате обавеза из осигурања, који представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева, је повећан код неживотних осигурања, док код животних осигурања биљежи незнатан пад. У извјештајном периоду нису забиљежене значајне промјене ових стопа.

У наредној табели дате су стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила, по друштвима за осигурање.

Табела 17: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила на 30.06.2015. године

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
1.	Бобар осигурање А.Д.	63,2%	82,1%
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	56,5%	100,0%
3.	Дрина осигурање А.Д.	72,0%	100,0%
4.	Wiener осигурање А.Д.	53,1%	91,8%
5.	Дунав осигурање А.Д.	56,9%	93,4%
6.	Крајина осигурање А.Д.	37,9%	92,8%
7.	Микрофин осигурање А.Д.	76,0%	100,0%
8.	Нешковић осигурање А.Д.	65,5%	100,0%
9.	Осигурање Аура А.Д.	74,7%	94,9%
10.	Триглав осигурање А.Д.	63,3%	95,7%
11.	Осигурање Гарант Д.Д.	81,3%	99,1%
12.	УКУПНО	60,3%	95,1%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

3.3.Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат пословања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

У наредном табеларном прегледу дати су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања за сектор осигурања у цјелини.

Табела 18: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања

Опис	30.06.2014.	30.06.2015.
Рацио штета (%)	122,9	29,3
Рацио трошкова (%)	42,8	38,3
Комбиновани рацио (%)	165,7	67,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Са стањем на 30.06.2015. године комбиновани рацио је испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Такође, позитивна је промјена је и смањење учешћа трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији, исказано кроз рацио трошкова.

Висока вриједност рациа штета, на дан 30.06.2014. године, је посљедица раста резерви за штете по основу уговора о осигурању, који су покривали ризике елементарних непогода.

С друге стране, у овом извјештајном периоду, рјешавање ових одштетних захтјева, који су били покривени од стране иностраних реосигураваача, довели су до смањења резерви за штете, односно смањења учешћа рациа штета у комбинованом рациу на дан 30.06.2015. године.

3.4.Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава на нивоу сектора осигурања РС у првом полугодишту 2014-2015. године:

Табела 19: Показатељи рентабилности

Период	30.06.2014.	30.06.2015.
Поврат на имовину (ROA) (%)	1,2	3,1
Поврат на властити капитал (ROE) (%)	4,0	10,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурања

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата обрачунског периода и просјечне активе, а предстаља проценат приноса на укупну активу. На нивоу сектора осигурања остарен је позитиван принос на активу од 3,1%.

Показатељ рентабилности властитих средстава (ROE) представља однос између нето резултата обрачунског периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал. На нивоу сектора укупна рентабилност капитала у извјештајном периоду износила је 10,5%.

Имајући у виду да је на нивоу сектора у првом полугодишту 2015. године у односу на исти период претходне године, повећан нето резултат 2,7 пута, оба показатеља биљеже значајан раст.

3.5.Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу дати су остали показатељи пословања сектора осигурања РС за прво полугодиште 2014-2015. година:

Табела 20: Остали показатељи пословања

Период	30.06.2014.	30.06.2015.
Премија по запосленом (у КМ)	62.140	68.317
Укупан приход по запосленом (у КМ)	82.991	123.271
Добит по запосленом (у КМ)	3.325	8.984
Добит/Укупан приход (%)	4,0	7,3
Рацио солвентности (%)	162,8	137,4
Општа ликвидност (%)	4,6	3,3

Извор: Извјештаји друштава за осигурање

Рацио солвентности је смањен али не у значајном обиму. Рацио опште ликвидности биљежи пад, због номиналног и релативног смањења текуће имовине.

Остали показатељи забиљежили раст у односу на исти период претходне године.